

ISD de Kempen

Intergemeentelijke Sociale Dienst
Kempengemeenten

Kadernota minimabeleid 2016

1. UITGANGSPUNTEN.....	Pag. 2
1.1 Definitie Minima	
1.2 Definitie Participatie	
1.3 Doel	
2 GEMEENTELIJKE BELEIDSVRIJHEID.....	Pag. 3
2.1 Landelijk beleid	
2.2 Gemeentelijk Beleid	
2.2.1 Bevoegdheid Gemeenteraad	
2.2.2 Bevoegdheid College	
3 MINIMABELEID.....	Pag. 3
3.1 Inleiding	
3.2 Maatwerk of doelgroepenbeleid	
3.3 Individuele inkomenstoelage	
3.4 Pijler 1: Participatie	
3.4.1 Participatie, schoolkosten en computerregeling	
3.4.2 Schuldhulpverlening	
3.4.3 Cliëntenplatform ISD	
3.4.4 Integraal gemeentelijk beleid	
3.4.5 Arbeid in loondienst/gesubsidieerde arbeid	
3.4.6 Sociale activering/vrijwilligerswerk	
3.5 Pijler 2: Materiële ondersteuning	
3.5.1 Individuele bijzondere bijstand	
3.5.2 Ketenpartners	
3.6 Pijler 3: Gezondheid	
3.6.1 Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima	
3.7 Pijler 4: Preventie en ondersteuning	
3.7.1 Communicatie	
3.7.2 Regelhulp	
3.7.3 Website	
3.7.4 "Bereken uw recht"	
3.7.5 Signalering	
3.7.6 Scholing	

KADERNOTA MINIMABELEID 2016

1. UITGANGSPUNTEN

In deze kadernota is een totaaloverzicht van het geactualiseerde minimabeleid opgenomen. Door het inwerkingtreden van deze kadernota, vervalt de vorige kadernota van 2015.

Het armoedebeleid van de Kempengemeenten is gericht op het:

- Bevorderen van participatie.
- Voorkomen van sociale uitsluiting.
- Voorkomen van uitsluiting van gezondheidsvoorzieningen.

1.1. Definitie minima

Minima: Alle inwoners van de vijf Kempengemeenten met een inkomen tot en met 120% van de bijstandsnorm die niet vermogend zijn conform de uitgangspunten van de Participatiewet.

De inkomensnorm voor de individuele inkomensvoorslag is 105% (zie verder 3.3.).

Draagkrachtbepalingen

Om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, het inkomen en vermogen toereikend wordt geacht om zelf de bijzondere kosten te kunnen betalen, wordt rekening gehouden met de volgende criteria:

- De -inkomens- en vermogensgrenzen van de Participatiewet.
- De draagkracht (eigen betalingsruimte) is gelijk aan 35% van het netto inkomen voor zover dat meer bedraagt dan 120% van de bijstandsnorm.
- De draagkracht bedraagt 100%:
  - bij een vermogen boven het vrij te laten vermogen en
  - voor het recht op bijzondere bijstand in bepaalde periodieke kosten die betrekking hebben op algemeen noodzakelijke bestaanskosten, zoals woonkosten en bijstand aan jongeren onder 18 jaar.

Rekenvoorbeeld

Als iemand een inkomen heeft tot en met 120% van de bijstandsnorm is de draagkracht € 0,-. Van het inkomen boven de 120% wordt 35% als draagkracht genomen.

Gezien het feit dat de landelijke bijstandsnorm kan veranderen, wordt in onderstaand voorbeeld uitgegaan van fictieve bedragen.

- Bijstandsnorm voor een alleenstaande is € 680 per maand.
- 120% van de bijstandsnorm is dit geval € 816.
- Inkomen: € 1000 per maand.

Het inkomen boven de 120% van de bijstandsnorm is € 184 per maand (€ 1000 - € 816). Omgerekend is dat € 2208 per jaar. 35% van € 2208 is € 772,80. De draagkracht is in dit voorbeeld dus: € 772,80 per jaar.

Bij een aanvraag voor bijzondere bijstand moet de klant de eerste € 772,80 per jaar zelf betalen. Het bedrag aan bijzondere bijstand dat daarboven komt, komt voor vergoeding in aanmerking.

1.2. Definitie participatie

Participatie: Zorgdragen voor deelname van alle inwoners van de vijf Kempengemeenten aan de samenleving ongeacht afkomst, geslacht, leeftijd, opleidingsniveau etc. om de zelfstandige bestaanszekerheid te bevorderen.

1.3 Doel

- a. Het bereiken van de doelgroep verbeteren.
- b. Het terugdringen van het niet-gebruik van minimaregelingen.
- c. Het bevorderen van aanvullende ondersteuning, gericht op het realiseren van de uitgangspunten:
  - Bevorderen van participatie.
  - Voorkomen van sociale uitsluiting.
  - Voorkomen van uitsluiting van gezondheidsvoorzieningen.

2. GEMEENTELIJKE BELEIDSVRIJHEID

2.1. Landelijk beleid

Algemeen inkomensbeleid is voorbehouden aan Het Rijk. Periodiek wordt door het ministerie van SZW het sociaal minimum vastgesteld. Hieronder vallen o.a. de hoogte van het minimum loon inclusief daarvan afgeleide uitkeringen (b.v. AOW en ANW en Participatiewet), de belastingwetgeving, huurtoeslag, zorgtoeslag, etc.

2.2. Gemeentelijk Beleid

Gemeenten kunnen, in aanvulling op het inkomensbeleid en voorliggende voorzieningen, met maatwerk individuele huishoudens ondersteunen bij bijzondere noodzakelijke uitgaven. Het gemeentelijk beleid heeft daarbij een vangnetfunctie.

2.2.1 Bevoegdheid Gemeenteraad

De gemeenteraad geeft de kaders aan waarbinnen het minimabeleid moet worden vastgesteld. Voorts stelt de gemeenteraad het daarvoor benodigde budget beschikbaar en is de gemeenteraad belast met het toezicht op de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het college gevoerde beleid.

2.2.2 Bevoegdheid College

Het college van burgemeester en wethouders stelt de beleidsregels vast binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders en bepaalt daarbij tevens de hoogte van de vergoedingen. Het college is eveneens belast met de doelmatige en rechtmatige uitvoering daarvan.

3. MINIMABELEID

3.1 Inleiding

Het minimabeleid richt zich met name op inwoners van de Kempen met een laag inkomen. Geldgebrek kan namelijk remmend werken op meedoen in de samenleving. Het is daarom wenselijk dat zo veel mogelijk burgers kunnen worden bereikt. Vanaf 2016 gelden de volgende regelingen:

- a) Individuele inkomensvoetstoel.
- b) Participatie, schoolkosten en computerregeling.
- c) Een regeling op individuele beoordeling binnen de bijzondere bijsland.
- d) Collectieve ziektekostenverzekering voor minima.

Aan de hand van vier pijlers wordt het armoedebeleid beschreven, namelijk:

- Participatie
- Materiële ondersteuning
- Gezondheid
- Preventie en ondersteuning

3.2 Maatwerk of doelgroepenbeleid

Het minimabeleid in de Kempengemeenten is geen specifiek doelgroepenbeleid.

Uit onderzoeken is gebleken dat een aantal doelgroepen een groter risico op armoede heeft. Dit zijn o.a. alleenstaande ouders met schoolgaande kinderen, chronisch zieken en gehandicapten, allochtonen en pensioengerechtigden. De Kempengemeenten hebben ten behoeve van deze doelgroepen in het minimabeleid voldoende waarborgen ingebouwd. Omdat in voorkomende gevallen in individuele gevallen maatwerk kan worden geleverd, is het niet nodig om specifiek doelgroepenbeleid binnen het minimabeleid op te nemen.

3.3 Individuele inkomensvoetstoel

Bij de beoordeling of een klant in aanmerking komt voor de individuele inkomensvoetstoel moet behalve een langdurig laag inkomen¹ ook worden beoordeeld:

- de "krachten en bekwaamheden" van de individuele persoon, en

---

¹ In de verordening Participatiewet 2015 is gedefinieerd: Langdurig = 36 maanden, Laag = 105% bijslandsnorm.

- de “inspanningen om tot inkomensverbetering te komen”.

Aangezien de individuele inkomensvoet bedoeld is voor mensen die leven op bijstandsniveau, gedurende langere tijd, is de inkomensnorm gesteld op 105%.

3.4 Pijler 1: Participatie

Het is belangrijk dat ook inwoners met minder inkomsten participeren. Door deze groep mogelijkheden te bieden om te participeren, wordt de kans op betaald werk vergroot. Pijler 1 heeft betrekking op:

- Participatie, schoolkosten en computerregeling
- Schuldhulpverlening
- Cliëntenplatform ISD
- Integraal gemeentelijk beleid en inburgering
- Arbeid in loondienst/gesubsidieerde arbeid
- Sociale activering/vrijwilligerswerk

3.4.1 Participatie, schoolkosten en computerregeling

Binnen het armoedebeleid zijn schoolkosten, computerkosten en uitgaven t.b.v. participatie wezenlijk andere uitgaven. Voor deze kostenposten worden dan ook drie aparte bedragen verstrekt. De uitgaven moeten separaat verantwoord worden door de ouders die de financiële ondersteuning ontvangen. Om de uitvoerbaarheid te bevorderen worden voor de leeftijdsgroepen van 4 t/m 18 jaar gelijke bedragen gehanteerd. In onderstaande tabel worden deze bedragen weergegeven.

4 t/m 18 jaar	Bergeijk	Bladel	Eersel	Oirschot	Reusel- De Mierden
Schoolkosten	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200
Participatie	€ 350	€ 350	€ 350	€ 350	€ 350
Computer per 5 jaar	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600

Op deze wijze worden ouders in de gelegenheid gesteld om hun kinderen deel te laten nemen aan activiteiten op school (bijvoorbeeld schoolreisjes) en te participeren in sportverenigingen (of zwembad) of culturele activiteiten (bijvoorbeeld muziekles). Daarnaast blijft het voor elk gezin mogelijk om te beschikken over een computer.

3.4.2 Schuldhulpverlening

Geldgebrek heeft niet alleen te maken met een laag inkomen, maar kan ook ontstaan door schulden. Oorzaken hiervoor kunnen zijn: echtscheiding, terugval in inkomen (b.v. door ziekte of werkloosheid) en het doen van onverantwoorde uitgaven. Het gevolg hiervan kan zijn dat mensen t.g.v. een schuldenproblematiek in onvoldoende mate meedoen.

Schuldhulpverlening kan er, met maximale inzet van de schuldenaar, toe bijdragen dat mensen binnen een redelijke termijn weer uitzicht hebben op een schuldenvrije toekomst.

Op het gebied van schuldhulpverlening wordt Sociaal Raadsliedenwerk ingezet en werken de Kempen gemeenten samen met GOW Welzijnswerk, Stichting Welzijn Best-Oirschot en de Kredietbank West-Brabant.

3.4.3 Cliëntenplatform ISD

Het Cliëntenplatform bestaat uit uitkeringsgerechtigden en uit vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Gelet op de doelstelling, taken en bevoegdheden van dit overlegorgaan, wordt het Cliëntenplatform ook betrokken bij de voorbereiding van beleid en uitvoering van het minimabeleid.

3.4.4 Integraal gemeentelijk beleid

Uitsluitend financiële ondersteuning is voor de meest kwetsbare burgers niet genoeg omdat vaak sprake is van een cumulatie van armoederisico's, zoals een slechte arbeidsmarktpositie, problematische schulden, laag opleidingsniveau en gezondheidsproblemen.

Het is van belang dat armoedebeleid beleidsmatig en op uitvoerend niveau wordt afgestemd met andere taken van de gemeente hieronder valt o.a.: cultuureducatie en sportactivering, Wmo, leerplicht, re-integratie, sociale activering en jeugdbeleid.

3.4.5 Arbeid in loondienst / Gesubsidieerde arbeid

Arbeid wordt beschouwd als de belangrijkste bron van inkomensverwerving. Arbeid is een vorm van participatie. Het daaruit beschikbare inkomen vormt ook de financiële basis om ook op andere wijze in het maatschappelijk leven te participeren. Het streven is gericht op het vinden van arbeid, dit kan ook gesubsidieerde arbeid zijn.

3.4.6 Sociale activering/vrijwilligerswerk

Als arbeidsparticipatie (nog) niet mogelijk is, is de inzet van sociale activering gericht op maatschappelijke participatie en het opdoen van (werk)ervaring. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de mogelijkheden en voorkeuren van betrokkenen.

3.5 Pijler 2: Materiële ondersteuning

De pijler materiële ondersteuning heeft betrekking op mogelijkheden voor inwoners van de Kempengemeenten die te maken hebben met extra kosten. Pijler 2 behelst:

- Individuele bijzondere bijstand,
- Ketenpartners.

3.5.1 Individuele bijzondere bijstand

Naast categoriale bijstand en bijstand voor specifiek aangewezen algemene kosten, kan via bijzondere bijstand, binnen wet- en regelgeving en jurisprudentie, maatwerk worden geleverd. Dit kan zich voordoen in strikt individuele omstandigheden. Ook hier geldt het bevorderen van participatie, door financiële beperkingen zoveel mogelijk weg te nemen.

De categoriale bijstand bestaat uit de collectieve zorgverzekering voor minima. Daarnaast wordt bijzondere bijstand op basis van groepskenmerken verstrekt voor schoolkosten-, participatie- en computerregeling voor kinderen.

3.5.2 Ketenpartners

De Kempengemeenten hebben enkele belangrijke ketenpartners die een rol spelen bij ondersteuning aan minima.

Stichting Leergeld

In de Kempengemeenten is stichting Leergeld actief. Stichting Leergeld stimuleert de deelname van kinderen aan sportieve of culturele activiteiten. Voor kinderen die om financiële redenen niet kunnen meedoen aan schoolse en buitenschoolse activiteiten, en door omstandigheden weinig bestedingsruimte hebben, vervult Stichting Leergeld een belangrijke ondersteunende functie. Deze ondersteuning geschiedt in natura. Door deze werkwijze wordt bevorderd dat de dreiging van sociaal isolement/uitsluiting wordt verminderd dan wel wordt voorkomen. Bijzondere bijstand wordt in dit verband gezien als een voorliggende voorziening. In voorkomende gevallen wordt doorverwezen naar deze stichting.

Voedselbank

In de Kempengemeenten zijn drie voedselbanken gevestigd. Voedselbank Bladel is werkzaam voor inwoners van de gemeente Bladel, Eersel en Reusel- De Mierden. Inwoners van de gemeente Oirschot kunnen terecht bij Voedselbank Best e.o. In de gemeente Bergeijk is de Voedselbank Bergeijk gevestigd.

Er zijn afspraken gemaakt met de Voedselbanken m.b.t. het geven van voorlichting en het verwijzen naar hulpverlening via ISD de Kempen en vice versa.

3.6 Pijler 3: Gezondheid

Minima hebben in het algemeen meer risico op een slechtere gezondheid dan niet-minima. Om die reden is het belangrijk dat de gezondheidszorgvoorzieningen toegankelijk blijven.

Omdat gezondheid een belangrijke rol kan spelen bij het participeren, hebben de Kempengemeenten voorwaarden gecreëerd om de financiële risico's met betrekking tot medische kosten zoveel mogelijk te beperken.

3.6.1 Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima

In de Kempengemeenten wordt een Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima (CZM) aan haar klanten aangeboden.

De CZM vergoedt een breed scala aan ziektekosten. De premie van de basisverzekering komt voor rekening van de klant zelf. Naast de basisverzekering zijn er aanvullende verzekeringen.

Binnen de CZM zijn drie varianten:

- Budgetvariant, met beperkte dekking.
- Uitgebreide variant, met uitgebreide dekking.

- Extra uitgebreide variant, met zeer brede dekking.

Binnen ISD de Kempen wordt een vergoeding aangeboden die qua dekking ligt op de uitgebreide variant. Hiermee hebben minima een goede verzekering voor ziektekosten.

Willen cliënten aanspraak maken op de extra uitgebreide variant dan zullen zij bij wijze van prikkel een extra financiële bijdrage moeten betalen. Cliënten die kiezen voor de extra uitgebreide variant moeten dus ten opzichte van de uitgebreide variant een hogere premie betalen.

3.7   Pijler 4: Preventie en ondersteuning

Preventie is gericht op het voorkomen van probleemsituaties. Het gaat daarbij niet alleen om beginsituaties, maar ook om het voorkómen van toename van problemen en het vervallen in recidivegedrag.

3.7.1   Communicatie

Communicatie als preventiemiddel kan voorkomen in de vorm van voorlichtingen via:

- a. schriftelijk via publicaties (brochures, nieuwsbrieven en persberichten);
- b. mondeling via ketenpartners die hun cliënten wijzen op het bestaan van het van minimabeleid.

3.7.2   Regelhulp

Regelhulp is een digitale wegwijzer van de overheid voor iedereen die op zoek is naar zorg of ondersteuning. Het webportaal bevat actuele informatie op het gebied van zorg, welzijn, opvoeden en opgroeien, en sociale zekerheid. Samenwerkende organisaties zijn onder andere gemeenten, het CIZ, UWV, CAK, Stichting Opvoeden en SVB. Daarnaast zijn vele organisaties betrokken bij de totstandkoming van de inhoud.

Voor inhoudelijke vragen over hulp en ondersteuning kan iedereen die daarop aanspraak wil maken terecht bij de organisaties die deze hulp leveren.

3.7.3   Website

Steeds meer mensen gebruiken internet naast papieren documentatie, als informatiebron. De website van de gemeente en de ISD de Kempen zijn daarom belangrijke informatiebronnen m.b.t. het minima-beleid in de Kempengemeenten.

3.7.4   “Bereken uw recht”

Stimulansz heeft het voor iedereen mogelijk gemaakt om via internet na te gaan of men recht heeft op landelijke voorliggende voorzieningen voor minima. Inmiddels is het ook mogelijk om via deze organisatie na te gaan of men in aanmerking komt voor minimaregelingen op gemeentelijk niveau. ISD de Kempen is aangesloten bij “Bereken uw recht”. “Bereken uw recht” is een extra elektronische informatiebron voor burgers (<http://www.nibud.nl/berekenuwrecht/>).

3.7.5   Signalering

Signalering vindt plaats vanuit de volgende uitgangspunten: het stimuleren van personen die recht hebben op de voorzieningen en hen helpen bij de vraagstelling. Burgers ervaren ook de mentale steun van medeburgers: Delen van de zorgen, samen zoeken naar adequate oplossingen. Ook dit draagt bij aan de brede uitgangspunten van het armoedebeleid.

3.7.6   Scholing

Scholing is een belangrijk instrument om de financiële positie van mensen te verbeteren. Scholing kan betrekking hebben op de volgende beleidsvelden:

- a. Re-integratie naar betaalde arbeid via om-, bij- of herscholing.
- b. Schuldhulpverlening. Via informatieverstrekking, begeleiding of een cursus “Omgaan met geld” kunnen minima, in het bijzonder mensen met schulden, leren om hun financiële situatie beter te beheersen.